

[Hauch.]

Den blev ikke udnyttet med Hensyn til Tillægskontingenter i de to Maaneder, da der var standset, og den er heller ikke blevet fuldt udnyttet for de to sidste Maaneder af Aaret. Jeg har det Haab, for øvrigt ogsaa den Tro, efter alt hvad jeg ved om disse Ting, at der virkelig er betydelige Muligheder for Afsætning af Landbrugsprodukter sydpaa — der er vist ogsaa hos enkelte overdrevne Forestillinger om Størrelsen heraf. Men en anden Sag er, at der er Mulighed og har været Mulighed for at udnytte det, vi har truffet Aftale om; for vi har Varerne, og Tyskland mangler dem og vil gerne købe dem. Derfor vil jeg ogsaa tro og haabe, at det vil være muligt under de Forhandlinger, der nu skal finde Sted, at træffe Aftale med Tyskerne om en meget betydelig Samhandel med Danmark, baseret paa Afsætning af Landbrugsprodukter, i det kommende Aar.

Det har jo været drøftet her — er for øvrigt ogsaa drøftet adskillige Gange i Pressen, somme Tider til min Forargelse —, at man ikke kunde faa Besked om disse Traktater. I og for sig synes jeg nok, man tør sige, at man har kunnet faa Besked om dem, men man har faaet den Besked med paa Vejen for enkelte Aftalers Vedkommende, at de ikke maatte omtales videre, og det er naturligvis ikke heldigt, naar det stiller sig saadan. Jeg erkender imidlertid — saa meget Kendskab har jeg til disse Forhold —, at der har foreligget Situationer, som var saa vanskelige, at man maatte bøje sig for et saadant Krav. For mit eget Vedkommende har jeg gjort det, og jeg agter ogsaa at gøre det i Fremtiden i alt, hvad der angaar disse handelspolitiske Aftaler, og som har Betydning. Men uheldigt er det, og jeg er klar over, at det er særlig uheldigt i et Land som vort — det vilde maaske være uheldigt alle Steder i Verden, men er i hvert Fald uheldigt her, hvor Befolkningen har haft Adgang til i saa stor Udstrækning at styre sine egne Sager og træffe Bestemmelser selv, og hvor Befolkningen har et saa nøje Kendskab til Enkeltheder. Derfor slutter jeg mig til Ønsket om, at man begrænser det, som ikke kan meddeles, til saa lidt som muligt. Stilles der bestemte Krav fra et fremmed Land om Hemmeligholdelse, mener jeg, man maa bøje sig derfor. Det er for Resten ikke saa meget det at faa Besked, det kan knibe med for dem, som har haft Lejlighed til at faa det i det udenrigspolitiske Nævn og andre Steder, nej, det, det har knebet med, er at faa Lov til at give Meddelelser til den danske Offentlighed, som — forstaaeligt nok — er saa yderst interesseret i disse

Forhold. Derfor vil jeg henstille til den højtærede Udenrigsminister, at man i Fremtiden, hvor vi selv er i Stand til at gøre noget dertil, sørger for, at saa meget som muligt af disse Forhandlinger og deres Resultater bliver gjort bekendt for Offentligheden. Mange Vanskeligheder vilde ikke eksistere, hvis Befolkningen kendte, hvad der laa bagved. Det er den Mistænksomhed, Befolkningen faar paa Grund af Hemmeligholdelsen, der skaber en uheldig Atmosfære, saa jeg kan kun ønske og haabe, at det, der maa siges virkelig at være fortroligt, begrænses til det mindst mulige, og at man giver den danske Offentlighed saa megen Besked som overhovedet muligt.

Jeg vil dernæst gerne sige baade til den højtærede Udenrigsminister og til det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange), at det brændende Spørgsmaal her og i Fremtiden er Spørgsmaalet om at finde Muligheder for at udnytte de Salgsvilkaar, som maatte aabne sig for dansk Erhvervsliv og navnlig for dansk Landbrug. Der har været lysere og lettere Vilkaar her i de sidste Aar, og jeg haaber og tror, at disse lysere og lettere Vilkaar vil vedvare; men det, der er afgørende, er, om vi vil indrette os paa at udnytte dem. Man har henvist til, at Landbruget ikke kunde og ikke burde have ubegrænsede Muligheder for Afsætning af sin Produktion, og jeg er ganske enig i, at det kan man under de nuværende Forhold ikke forlange. Men det forekommer mig, at man maa kunne forlange, at det Produktionsapparat, Landbruget har, saa vidt muligt udnyttes fuldt ud. Dersom Mulighederne for Afsætning af Landbrugets Produktion er til Stede, maa man efter min Opfattelse bestræbe sig for at udnytte dem, ogsaa under Hensyn til, at hvis man ikke finder sig foranlediget til at udnytte dem, maa man jo søge at begrænse dem, ikke sandt?

Og hvis man skal ind paa at begrænse dem, forekommer det mig, at man meget hurtigt kommer til at standse ved et Sted, som jeg ikke føler mig tiltalt af, for saa kommer vi til at beskæftige os med Spørgsmaalet om Oprettelse af nye Brug. Det er det sundeste og det bedste for Folk, at de arbejder for sig selv og paa deres eget — det er bedre, end at de skal sælge deres Arbejdskraft til fremmede —, og derfor vilde det bedrøve mig meget, om der skulde komme en Udvikling her i Landet, der medførte, at vi maatte begrænse den Udstykningsvirksomhed, som skaber Vilkaar for, at saa mange som muligt arbejder for sig selv og paa deres eget. Men jeg maa erkende,